

* * *

Krajem avgusta u dogovoru sa Zvonkom Dekovićem, uspješnim, dugogodišnjim i aktuelnim predsjednikom Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore odredio sam termin održavanja promocije knjige *Split, ljubav bez kraja*. Knjižnica Doma kulture *Josip Marković* u Donjoj Lastvi kraj Tivta bila je odredište skupa na koji sam stigao već šestog septembra, u dobrom društvu. Naime, vodeći crnogorski književnik i predsjednik Nezavisnog udruženja književnika Crne Gore Milorad Popović, pozitivno je odgovorio mojoj zamolbi da govori na promociji, što mi je predstavljalo izuzetnu čast. U mladosti crnogorski bokserski prvak, kasnije jedan od prvaka pokreta koji se odupirao agresiji na Dubrovnik i Hrvatsku početkom devedesetih, osoba zanimljive biografije, raznovrsnog stvaralačkog i književnog opusa kojim je pokupio sve najreferentnije državne i regionalne nagrade, gospodstveni i galantni Mijo je rado prihvatio da se pojavi i nešto izloži o mom ostvarenju.

U sumrak nas je Mijov vozač ostavio u Lastvi, gdje smo se u maloj konobi na obali mora nadomak Doma kultu-

re susreli sa Dekovićem. U međuvremenu su pristigli gosti iz Tivta i Kotora, susjedi i članovi Zvonkove porodice – ljupka supruga Senka i sinovi Sveto i Dejan, naravno i sekretarica Vijeća i prijateljica Ana Vuksanović, Dragan Popadić dugogodišnji direktor Radio Tivta koji uvijek detaljno opiše moje promocije, istaknuta članica Vijeća Dijana Milošević, predstavnici Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava iz Podgorice... Jasno, neizostavno je bilo prisustvo predsjednika Hrvatske građanske inicijative, mladog i već afirmisanog političara, poslanika u Skupštini Crne Gore, elektro-inženjera po profesiji, sa kojim je stigao i djelatnik Konzulata Republike Hrvatske Zdravko Nikolić. U već prepunoj knjižnici, u toploj i opuštenoj atmosferi, uvodnu riječ je uzeo Zvonko Deković predstavivši moje stvaralaštvo i predmetnu knjigu, iz svog ugla. Uslijedila su, takođe, analitična i afirmativna izlaganja Adrijana i Mija, da bih na kraju i ja ponešto rekao o *ljubavi bez kraja*.

Popović, autor; Vuksanović i Deković

Nakon oficijelnog dijela je organizovan prigodan koktel, što je bila prilika da bolje upoznam Dijanu Milošević, agilnu i referentnu gospođu, uglavnom iz oblasti nauke i oču-

vanja kulturne baštine i nacionalnog identiteta Hrvata Boke Kotorske. Ta priyatna dama visokog stupnja etičkih vrijednosti i rafiniranih manira, rođena u Boki 1962. u katoličkoj porodici, odrastala je na kotorskim skalinama, sa osjećajem pripadnosti bokeškom kamenu i moru, ali i nostalgijom za krasnim Konavlima, krajem svojih predaka. I upravo su, kako mi reče, svaki dio njenog bića i svaki segment njenog djelovanja refleksije te poveznice puteva Konavle - Boka, te istorijske veze Boke i Dalmacije, Boke i Republike Hrvatske.

Ponos koji nosi kao zavjet, valorizovan je i Dijaninim projektima, na koje odista može biti ponosna poput *Digitalne antologije Hrvatskog pjesništva Boke*, čija je autorica i koordinatorica. Riječ je o digitalizaciji pjesničkog opusa Hrvata Boke u cilju jedinstvenog publiciranja i trajnog čuvanja hrvatske nematerijalne kulturne baštine i civilizacijskog nasleđa u okviru kojeg su obuhvaćena djela hrvatskih pjesnika Boke

Dijana Milošević

od 12. do 20. stoljeća, te djela savremenika koji potiču sa tog prostora.

Projekat od izuzetnog značaja, zbog dosadašnje, ipak nedovoljne promocije hrvatske kulturne baštine Boke, na više načina je potpomoglo HNV CG na čelu sa Zvonkom Dekovićem, te medijski, Božo Vodopija (HRT), Marin Čaveliš i Ana Vuksanović kao sagovornici i Radio Dux, dok je finansijski doprinio Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore. Uzgred, Dijana je kreatorica i administratorica web portala *Hrvatsko pjesništvo Boke*. Naravno, vrijedne pažnje su i njene kazališne predstave *Bokeško dubrovački splet* i *Nasljeđujemo to načelo što nam daše djedovi* koje je realizovala u sklopu saradnje sa HNV CG, odnosno kao voditeljica amaterskog kazališta HNV CG. Predstave su zapravo, poveznice kultura kroz dramsku formu i dio su projekta podržanog od strane pomenutog Fonda.

Angažman gospođe Milošević je odista multiforman, s obzirom da je pohađala mnogobrojne obuke seminare, prisustvovala stručnim skupovima iz više društvenih oblasti, no, u zanimljivoj biografiji oficijelno je primarna djelatnost na-

stavnice matematike i pomoćnice direktora u Osnovnoj školi u Dobroti, kraj Kotora. Uvijek spremna za duhovne izazove, Dijana je razvijala kreativan duh učenika, vodila ih putevima matematičkih zakonitosti i sprovodila brojne aktivnosti od kojih se izdvaja projekat *Kreativna nastava programa Partners in Learning* u organizaciji Microsoft Crna Gora i Zavoda za školstvo CG, čiji je cilj bio doprinos modernizaciji nastave u Crnoj Gori. Pobjedom na toj smotri, sa navedenim projektom, predstavljala je Crnu Goru 2012. u Lisabonu na Evropskom inovativnom forumu nastavnika.

A u Dijaninoj nastavi matematike uvijek su se preplitali kreativnost, nauka i inovativnost rezultirajući projektima integrisanja elemenata kulture i tradicije Boke u nastavne sadržaje, pa su tako nastali: *Digitalni hodočasnici putevima kulture i tradicije Boke kotorske, Bokeška škrinja, Dan jezika, Kraljevi kao i bića imaju dušu...*

Naravno, Milošević je članica HNV CG kao najvišeg zastupničkog tijela Hrvata u Crnoj Gori već u dva mandata, a u istom mandatnom periodu bila je u upravi Hrvatskog građanskog društva Crne Gore, čije je bila i dopredsjednica četiri godine. Svoj javni angažman kompletira aktivnostima u predsjedništvu Hrvatske građanske inicijative, kojoj pripada od samog osnivanja, tako da je ukupan dojam o dijapazonu Dijaninih aktivnosti zaista zavrijedio moju pažnju, koju sam u nastavku koktela pokušao racionalno posvetiti ostalima, i osobito zahvaliti govornicima.

Nakon jednočasovnog zajedničkog druženja, Zvonko, Mijo, Adrijan, Zdravko Nikolić i ja, posjetili smo obližnji popularni restoran *Big Ben*. Uz sijaset tema, proveli smo gotovo dva i po sata. Komentari o uspjelosti promocije, poučne diskusije, prijatni trenuci noći uz more, osjećaji su što su se natjecali

sa pomislima na Split. Za ravno mjesec - pravac Dalmacija...

Ponoć je označila i fajront našeg druženja, pa smo Mijo i ja krenuli ka Cetinju i Podgorici, sa taksistom koji je strpljivo sačekao početak novog dana.

lača Čipiko, Gradski muzej, Muzej sakralne umjetnosti, Drvo ljubavi, samostan Svetog Nikole...

Dok se vraćam istim, stazama hodajuće istorije, sa još jednim osvrtom na kolosalnu Katedralu, kao da svaki kamen popločanih ulica i drevnih zidina priča neku svoju priču o vremenima Grka, Rimljana, Mlečana... Šetajući bajkovitim ulicama Trogira koje sakupljaju stoljeća i prosto asociraju na povratke u prošlost, prisjetio sam perioda dječaćštva i preporoda Ženskog rukometnog kluba *Budućnost*, sada evropskog diva. Prosječan kolektiv preko noći proslavio je i trasirao u elitu legendarni Vinko Kandija, jedno od najvećih imena ženskog rukometa dvadesetog stoljeća. Pokojni Kandija bio je rodom iz Trogira, suosnivač i trener lokalnog istoimenog kluba, odakle su ga sportski i životni putevi vodili na brojne ex yu i evropske destinacije. Zadužio je Titograd i postavio ga na evropsku rukometnu kartu trijumfom Budućnosti u IHF Kupu 1985. godine, predhodno osvojivši prve domaće titule u istoriji kluba. Ostao je uvažen i voljen u Crnoj Gori koja generacijama prepričava mit o sportskoj senzaciji i velikom Vinku...

Konačno, lovorom Trogira ovjenčan je slavni Josip Slade, grandiozno ime graditeljstva i arhitekture 19 stoljeća. Rođen je u Trogiru, školovan u Splitu i Padovi, gdje je doktorirao filozofiju, a potom završio studije graditeljstva i inženjerstva. Iz obimnog repertoara stvaraoca valja istaći zgradu kazališta u Šibeniku, palaču Moretti na Čiovu, obnovu renesansnih palača u Trogiru, ali i njegov vizionarski rad u Crnoj Gori, poseban, dragocjen i nesvakidašnji. Naime, 1877. godine Slade dolazi u Crnu Goru i u naredna dva desetljeća postaje i ostaje njen najvažniji neimar, projektujući čitav niz objekata. Zetski dom Crnogorskog kraljevskog pozorišta na Cetinju, zgrada Austrougarskog poslanstva sa crkvom, Dvorac knjaza Nikole

u Nikšiću, veličanstveni Carev most na Zeti, Lazaret u Herceg Novom, biseri su Sladinog kreativnog poticaja arhitekturi Crne Gore koju je i cestovno preporodio i modernizovao.

Josip Slade

Monumentalni poduhvat, kolski put Cetinje - Kotor sa 25 serpentina, pravci Cetinje-Rijeka Crnojevića, Rijeka Crnojevića-Virpazar, Rijeka Crnojevića-Podgorica, Njeguši - Cetinje... Sve je to dio Sladinog fonda vanserijskih majstorija koji je inspirisao i podstaknuo moje prijatelje iz Hrvatske krovne zajednice *Dux Croatorum* za svojevrstan omaž genijalcu u obliku Okruglog stola na Cetinju u jesen 2015. pod nazivom *Svevremena ostavština Josipa Slade-Šilovića*. U prepunoj dvorani *Ivan Crnojević* o Sladinom stvaralaštvu su govorili: znameniti pisac Mladen Lompar, direktor Narodnog muzeja Crne Gore Pavle Pejović, arhitekt Mileta Bojović, direktorica trogirskog Gradskog muzeja Fani Celio Cega, direktni pote-

mak Josipa Slade Radovan Slade Šilović i predstavnik Ministarstva kulture Crne Gore Aleksandar Dajković

Sa skupa na Cetinju

Na skupu kojem je prisustvovao i predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore Zvonko Deković, konstatovan je napredak crnogorskog društva projektima trogirskog znalca, te Sladina moć da uskladi funkcionalno i dekorativno, umjetničko i tehničko, pri čemu konstrukcija dobija formu, a pročelje simboličku ulogu. Zamisao i projekat *Dux Croatoruma* zavrijedili su podršku Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore i pažnju dijela crnogorske javnosti koja je prepoznala i pozdravila aktivnost afirmacije Sladinog lika i djela.

A ne samo hrvatska zajednica u Crnoj Gori trenutno prepoznaje i pozdravlja radni angažman i domete mlade Trogiranke koju sam imao prilike upoznati. Riječ je o Brankici Vrbat magistri primarnog obrazovanja, koja je nakon osnovne škole i opšte gimnazije završenih u rodnom gradu diplomirala na Filozofskom fakultetu u Splitu. Reklo bi se, ništa neobično da Brankica nakon rada u lokalnim školama, ali i sa djecom sa posebnim potrebama, nije aplicirala na konkurs Ministarstva

Brankica Vrbat

znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2016. godine. Nakon uspješno odrađenog pismenog i usmenog dijela ispita Vrbat je dobila posao nastavnice hrvatskog jezika i kulture u Crnoj Gori, te je na taj način proširila svoje radno iskustvo i izvan granica RH, koje je za nju, kako često ističe, neprocjenjivo.

Radi se o projektu nastave hrvatskog jezika koji se sprovodi u prostorijama OŠ *Drago Milović* u Tivtu i OŠ *Njegoš* u Kotoru. Nastava je namijenjena djeci i mladima hrvatskog porijekla, ali i ostalima koji žele izučiti hrvatski jezik i upoznati hrvatsku kulturu. No, kako mi je Brankica istakla, nastava obuhvaća i širi spektar, pa se osim o jezikoslovlju, uči o hrvatskoj istoriji, kulturnoj i prirodnoj baštini, zemljopisnim činjenicama, književnosti, te o likovnoj i muzičkoj umjetnosti. Takođe, učenici se upoznaju sa svakodnevnim aktivnostima u domovini i savremenim hrvatskim društvom što doprinosi razvoju osjećaja pripadnosti hrvatskoj kulturi i domovini uopšte, te jačanju nacionalnog identiteta.

Nastava je izbornog, integrativnog karaktera i održava se po grupama, jer je riječ o kombinovanom razrednom odjelu

Nastavnica Brankica sa učenicima

od čak 55 polaznika različite uzrasne dobi. Takva forma nastave zahtijeva posebnu kreativnost i sposobnost nastavnice Brankice da se adekvatno i znalački prilagodi i različitim radnim ambijentima što zna efektuirati nagrađivanim rezultatima i zadovoljstvom čitavog tima. Osim realizacije obrazovnog plana i programa, učenici sa nastavnicom Brankicom učestvuju u raznim likovnim i dramskim radionicama, folklornim manifestacijama, sportskim događanjima, kvizovima znanja, zanimljivim priredbama, a svoje znanje su demonstrirali prigodnim programom - pjesmom, glumom i recitacijama povodom 15 godina hrvatske nastave u Crnoj Gori koja je svečano proslavljena u Tivtu krajem septembra 2019.

Događaju su prisustvovali brojni zvaničnici i javne ličnosti iz Crne Gore i Hrvatske koji su imali priliku uvjeriti se u značaj nastave hrvatskog jezika i kulture. Brankica, koja je posmatrajući svoje učenike izuzetno emotivno djelovala, na kraju je sve svoje dojmove detaljno iznijela slušaocima Radio Dux-a koji, inače, emituje projekat *Mladi Hrvati Boke*, proizvod kreacije i snimanja upravo Brankičinih učenika.

Svake godine učenici odlaze u Hrvatsku kako bi iskoristili priliku da se direktno upoznaju sa kulturom, istorijom, tradicijom, običajima, ali i da promovišu nematerijalnu kulturnu baštinu javnim izvedbama različitih programa, tako da su već posjećeni mnogi gradovi u Hrvatskoj, nacionalni parkovi, parkovi prirode... Posjetila je nastavnica Vrbat i mnoge crnogorske gradove, ali Boka, Tivat i Kotor su za nju nešto posebno. Tu se osjeća praktično identično kao u svom Trogiru, baš kao i autor za kojeg su crnogorska i hrvatska obala jedinstven prostor, stvaralačka motivacija od starta, od prvog poduhvata, od *legende koja živi...*

Po povratku iz Trogira, oko 13 sati, bilo je predviđen

Kotoru, odakle ću na drugi dio amblematičnog zaliva, u Donju Lastvu i Tivat.

Uz samu cestu pitoreskne Lastve, na tridesetak koraka od obale je kuća Dekovića. Zvonko i njegova supruga Senka, kao i uvijek, uljudno me dočekuju, uz vino i već pripremljen ručak. Domaćin, koji je radni vijek proveo u tivatskom *Arsenalu*, jedan je od konstituenata Hrvatskog nacionalnog vijeća Gore koje je osnovano u zimu 2007. kao najviše upravno tijelo hrvatskog naroda u Crnoj Gori. Sredinom 2013. na prvoj sjednici novog saziva, Deković, tadašnji predsjednik NVO *Dux Croatorum*, jednoglasno je izabran za lidera Vijeća, a četiri godine kasnije, takođe apsolutnim saglasjem, povjeren mu je novi mandat.

Od avgusta 2019. Godine, odnosno sjednice Središnjeg odbora HGI, Deković je i dopredsjednik te političke partije. Njegova posvećenost poslovima koje obavlja je optimalna, a radna energija i koncentracija, izuzetni. Rijetke trenutke odmara popunjava čitanjem ili praćenjem sportskih događaja, uglavnom borilačkih i rukometnih. Uvijek je raspoložen, komunikativan, u razgovoru uvjeren u sopstvene stavove, ali i maksimalno tolerantan, kada sluša drugačije. Integrisana je i stabilna osoba. Srijećemo se, pa i sarađujemo već godinama tako da pripada grupi pouzdanih mi prijatelja.

Realno i objektivno sagledavam njegovo angažovanje, jasan doprinos rješavanju identitetskih pitanja hrvatskog naroda u Crnoj Gori, relacije sa crnogorskim zvaničnicima u tom smislu, ali i strukturama Republike Hrvatske, odnos prema saradnicima, način rukovođenja Vijećem čiji sajt je dovoljno pogledati i uvjeriti se u obim i raznovrsnost aktivnosti među kojima je najzastupljenija kultura.

A Domom kulture u Donjoj Lastvi prodefilovale su značajne, međunarodno afirmisane ličnosti hrvatske kulture: profesorica, naučnica i spisateljica Vanda Babić, jedan od vodećih savremenih hrvatskih pjesnika Boris Domagoj Biletić, književnik, publicist i diplomata Đuro Vidmarović, pjesnikinja i spisateljica Ivana Bodrožić, istaknuti univerzalni stvaralac Ivica Prtenjača, književni kritičar i eseist Velimir Visković, dramaturginja i spisateljica Mani Gotovac, spisateljica Tuga Tarle, predsjednik Hrvatskog društva pisaca (2011-2018.) i univerzitetski profesor Nikola Petković, nagrađivani pisac Zoran Firić... Naravno i neki od najistaknutijih crnogorskih stvaralaca i akademika rado su gostovali ili predstavljali svoja djela poput Mladena Lompara, Milorada Popovića, Sretena Perovića, Pavla Goranovića...

Dom kulture u Donjoj Lastvi

U Dom kulture proteklih su godina dolazili su istinski asovi evropskog i svjetskog sporta i svojim besjedama davali doprinos masovnim promocijama, poput one o jedinstvenom Parlovu - Miodrag Perunović, Dragoljub Kopitović, Andrija

Sa skupa posvećenog Parlovu - Deković, Popović, Selhanović, Perunović i autor

Popović, Mirko Vičević, Veljko Uskoković... I naravno, dr Derviš Beli Selhanović, sinonim za sintezu kulture i sporta, moj prijatelj, koji se nedavno preselio u vječnost... Dakle, kult Doma kulture doista postoji. U okviru njegovog kompleksa funkcionise i Radio Dux, jedini elektronski medij hrvatske manjine u Crnoj Gori, osnovan 2009. godine, a u sklopu Tajništva HNV CG djeluje knjižnica *Ljudevit Gaj* zavidnog fonda od oko 6000 jedinica.

Dekovićevo angažovanje kao tadašnjeg rukovodioca *Croatoruma* doprinijelo je odluci tivatskih vlasti 2012. da se zapušteni prostor Doma dodijeli na korišćenje toj organizaciji, nakon čega je renoviran i vraćen u funkciju nakon više od osam desetljeća. A u osam proteklih godina - čitav konglomerat kulturnih događanja u objektu koji je i pravi mali raj za najmlađe, dječije sportske i umjetničke aktivnosti.

Deković mi sa ponosom ističe 30 knjiga, realizovanih od strane Vijeća, jednim dijelom i u saradnji sa *Dux Croatorum*. Na desetine programa, književnih večeri, pjesničkih susreta, prezentacija i ostalih projekata koji govore o permanentnom i studioznom angažovanju Dekovića, njegovih saradnika iz Vijeća, Adrijana Vuksanovića, Dijane Milošević, Joza Gržetića i ostalih. Jedan od novijih, vjerovatno i najznačajniji poduhvat Vijeća je knjiga *Kotorski misal Svetog Jakova od Lode*, spomenik nulte kategorije dalmatinsko-dukljanske katoličke tradicije, *savremenik* Katedrale Svetog Tripuna u kojoj je, zapravo, i promovisan u formi fototipskog izdanja početkom jula 2019. godine, uz riječi istaknutog hrvatskog akademika Josipa Bratulića i istraživačice istorije Lenke Blehove Čelebić koja je napisala predgovor i paleografski obradila *Misal*. Original *Misala* se čuva u Državnoj biblioteci u Berlinu od 1920. kao manuskript od najviše kulturne vrijednosti.

Misal je napisan je na 348 stranica, beneventanom, karakterističnim pismom sa kraja 12 stoljeća kao katolička liturgijska knjiga o društveno - istorijskim prilikama u Boki tog perioda. O njenom značaju su govorili su i ministar kulture Aleksandar Bogdanović, kotorski biskup Ilija Janjić i ispred izdavača predsjednik Vijeća Deković. Izuzetni odjeci promocije *reprinta* vjerovatno najstarije knjige u Crnoj Gori usloveli su nova predstavljanja u Zagrebu i Budvi, na kojima je pored ostalih govorio i Adrijan Vuksanović, te sjajan događaj i u Zadru gdje su uz moderiranje Vande Mandić učešće uzeli Deković, zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Konačno, i centar Dalmacije je bio *epicentar* aktivnosti. Promocija *Misala* u Splitu održana je 05.02.2020. u palači Milesi u organizaciji Zavoda za znanstveni i umjetnički rad i Hrvatske bratovštine bokeljske mornarice. O knjizi su govori-

li dr Rozana Vojvoda i prof.dr Domagoj Volarević, a skupu se predhodno obratili splitsko - makarski nadbiskup metropolit mons. Marin Barišić, predsjednik Bratovštine u Splitu Luka Perković, ali i gospodin Zvonko, koji je tom prigodom, pored ostalog, istakao:

- Sve ono što je vezano za hrvatski nacionalni korpus u Crnoj Gori, te Katoličku crkvu, uvijek će biti predmet našeg rada. Identitetsko i etničko pitanje je temelj opstojnosti svakog naroda. Iako Hrvata danas u Crnoj Gori ima manje od jedan posto, 60 posto kulturnog blaga države Crne Gore je *u rukama* Hrvata. O tome snažno svjedoči i Kotorski misal koji je najstarija knjiga u Crnoj Gori.

Sa promocije Kotorskog misala u Splitu

Shodno zapažanju sasvim je legitimna Dekovićeva ideja da se pri crnogorskom Ministarstvu kulture formira posebna kancelarija koja bi pokrivala segment hrvatskog kulturnog nasleđa u Crnoj Gori sa radno angažovanim istoričarom i istoričarom umjetnosti.

Iz daljeg razgovora saznajem za izvanrednu saradnju Vijeća i Dekovića sa najvišim zvaničnicima Središnjeg ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, državnim sekretarom Zvonkom Milasom i posebno, savjetnikom sa posebnim položajem za pitanja hrvatske nacionalne manjine u inostranstvu, dr Milanom Bošnjakom. Za neke produktivne ili prijateljske Dekovićeve konekcije već znam. Riječ je o veleposlanicima i konzulima Hrvatske u Crnoj Gori proteklih godina, ali isto tako i odgovarajućim predstavnicima Crne Gore u Hrvatskoj, te najvišim državnim dužnosnicima u obje države. U Lastvu su dolazili, Kolinda Grabar Kitarović, Ivo Josipović, Josip Leko, Tonino Picula...

I krajem sunčanog februara doputovao sam u Donju Lastvu. Po pravilu, po izlasku iz urbanog dijela Tivta, bus se grabeći Jadranskom magistralom zaustavio kod hotela *Kame-lija*, odakle sam se spustio na šetalište uz obalu i nastavio ka Lastvi prema crkvi Svetog Roka i Domu kulture. Donja Lastva je novijom gradnjom izgubila dio idiličnosti i arhitektonske specifičnosti venecijanskog stila, ali je jezgro sačuvano u formi kamenih skladnih kuća, balkona, cvjetnjaka, malih pristana i ponti nad kojima se uzdižu krasne palme, pod kojima, nakon plivačkih seansi ljeti ležkarim. Upravo u takvom, rustičnom ambijentu u centru naselja je crkva Svetog Roka nastala na temeljima kapelice koju je 1551. godine u blizini svog ljetnjikovca sagradila plemićka porodica Bolica. Crkvu su izgradili Donjolastovljani 1900. dok je zvonik urađen 15-ak godina ranije.

U crkvi se nalazi zanimljiva ikona koja predstavlja Svetog Tripuna, rad grčkog ikonopisca Ilije Moskovsa i oltarska slika Svetog Roka, djelo lokalnog umjetnika, Mihaila Floria iz Prčnja. Prolazim još par desetina koraka i penjem se

Crkva Svetog Roka

stepeništem Doma kulture sa kojeg se praktično, može skočiti u more.

U knjižnici zatičem Zvonka i sekretaricu Anu, koji me dočekuju po običaju, sa pripadajućim im gostoprimstvom. Uz kavu i poslastice koje su uvijek na stolu Zvonko mi pojašnjava aktuelni projekat Vijeća sa Zajednicom Crnogoraca u Hrvatskoj sa kojom poslovичno, ima odličnu saradnju. Riječ je o knjizi crnogorskog pisca Miraša Martinovića o istaknutom hrvatskom književniku i pjesniku Petru Gudelju. U tom kontekstu i ja prijateljima predstavljam neke svoje spisateljske planove, mogućnosti nove posjete Dalmaciji. Znam za Zvonkov afinitet prema Splitu i Trogiru, te neke zajedničke prijatelje u

Hrvatskoj, pa lagano tražimo i modele zajedničkih aktivnosti. Kao i uvijek, u neopterećujućoj i neobaveznoj atmosferi, uz pošalice, doskočice i detalje iz svakodnevnice.

- Navrati, kad god možeš. Adrijan će malo kasnije za Podgoricu, putujte skupa. Javi mu se, taman da razmijenite stvaralačka iskustava- reče Zvonko na kraju dvosatnog susreta, ukazujući na Vuksanovićev pjesnički talenat.

- Hoću, hvala, vjerujem da ću vidjeti Adrijana, ali uskoro se trebam vidjeti sa jednim sportskim asom u Tivtu - uzvratih zagonetno.

- Da te prebacim do Tivta?

- Nipošto, šteta bi bilo ne prošetati po ovakvom danu – rekoh s obzirom na činjenicu da je Lastva ne samo magistralom već i šetalištem povezana sa Tivtom i preko nautičkog naselja Porto Montenegro. Ta dionica duga otprilike 1000 metara, popločana prirodnim kamenom, dekorisana palmama i drvenim klupicama za odmor modernog dizajna, zapravo predstavlja produžetak obale Pine ujedno i turističku atrakciju. Prošavši Porto i Pine, nakon ukupno pola sata hoda stigoh do kraja šetališta i vječnog, renoviranog hotela Palma, pored kojeg se prostire otmeni hotelčić sazdan od bračkog kamena u čijem kafeu me je po preliminarnom dogovoru dočekaao trofejni sportista Sveto Deković.

Riječ je, naravno, o Zvonkom starijem sinu, sa kojim se poznajem već godinama. Sveto, nada bivše države u šotokan karateu, vremenom se preorjentisao na kojokušinkai, postao reprezentativac i šampion SRJ, zavrijedio najsajnija znanja na tri svjetska kupa i evropskoj smotri, ali i drugim referentnim turnirima, učestvovao na kvalifikacijama za prestižni K1 u Tokiju, čovjek je koji je Tivat i Crnu Goru zaista zadu-

žio sportskim ostvarenjima. Mojih godina, markantan, atletski građen i utreniran, iako je poodavno završio aktivnu karijeru, Deković je posvećen radu sa mladima, ai i svojevrsnim avanturističkim izazovima, poput nedavnog uspona planinom Kilimandžaro na najviši vrh Afrike, što je uradio sa drugarima, Dejanom Miloševićem i Dejanom Vukšićem.

Slušajući zanimljiva i medijski propraćena događanja iz Tanzanije, izuzetno uvažavajući njegove karate domete, konstatujem da bi o Svetovom sportskom funkcionisanju mogla napisati ozbiljna storija, te mu to u perspektivi i predlažem.

- Raspoložen sam, razgovaraćemo Zorane, materijala zaista ima - zaključio Sveto.

Nakon što smo se pozdravili, produžio sam do našeg zajedničkog drugara i hroničara Dekovićevih sportskih uspjeha, Dragana Popadića, direktora Radio Tivta već četvrt stoljeća. Zapravo, kad god sam u Tivtu čujem se ili vidim sa Dra-

Dragan Popadić

ganom, najčešće u prostorijama Radija, u kojima je po pravilu radno, kao u rudniku. Popadić je rođen u Zrenjaninu, Fakultet političkih nauka završio je u Beogradu 1986. a iste godine počeo je da radi kao novinar u Tivtu. Zaljubljenik je u šahovsku igru, majstor FIDE, istaknutni djelatnik u tom sportu, selektor u periodu osvajanja zlatne olimpijske šahovske medalje za Crnu Goru, uzgred, ostvaren kao pjesnik i prozni pisac.

Poklanjam mu sa posvetom *Split ljubav bez kraja*, a Dragan mi uzvraća na zbirkom pjesama *Svakodnevno kada mrem*. Njegove pjesme i priče su objavljivane u književnim časopisima u regionu, pa je tako nedavno, iz pomenute zbirke nekoliko pjesma našlo mjesto u *Zadarskoj smotri* uz stručni osvrt dr Vande Babić. I dok pričamo o pjesništvu, jedan pjesnik me telefonski podsjeća na povratak za Podgoricu. Uskoro, Adrijan izlazi iz prostorija HGI koje su na dvadesetak ko-

raka od zgrade Radija, te krećemo, uz komentare o poeziji, a upravo je Popadić napisao sjajan prilog o objavljenoj Vuksanovićevoj zbirci *Dvije trećine*.

- Nemam primjerak kod sebe, no dodaću ti u Podgorici. Kako si Zorane? - upita me Adrijan.

- Dobro, prijatno, kad god sam u Tivtu. A ti, narodni poslaniče i pjesniče - našalih se.

-Pomalo umorno, lokalni izbori u Tivtu su uskoro –uzvрати on.